MALTA

ATT Nru. XVII ta' l-1997

ATT maħruġ b'liġi mill-Parlament ta' Malta.

ATT biex jemenda l-Kostituzzjoni ta' Malta billi jipprovdi għall-Karigi ta' Awditur Ġenerali u Deputat Awditur Ġenerali.

ACT No. XVII of 1997

AN ACT enacted by the Parliament of Malta.

AN ACT to amend the Constitution of Malta providing for the Offices of Auditor General and Deputy Auditor General.

Nagħti l-kunsens tiegħi.

(L.S.)

Ugo Mifsud Bonnici
President

18 ta' Lulju, 1997

ATT Nru. XVII ta' l-1997

ATT biex jemenda l-Kostituzzjoni ta' Malta billi jipprovdi għall-Karigi ta' Awditur Ġenerali u Deputat Awditur Ġenerali.

IL-PRESIDENT, bil-parir u l-kunsens tal-Kamra tad-Deputati, imlaqqgħa f'dan il-Parlament, u bl-awtorità ta' l-istess, ħareġ b'liġi dan li ġej:-

Titolu fil-qosor u bidu fis-seħħ.

1. (1) Dan l-Att jista' jissejjaħ l-Att ta' l-1997 li jemenda l-Kostituzzjoni ta' Malta, u għandu jinqara u jiftiehem ħaġa waħda mal-Kostituzzjoni ta' Malta, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejħa "il-Kostituzzjoni".

(2) Dan l-Att għandu jibda jseħħ f'dik id-data li l-Prim Ministru jista' b'avviż fil-Gazzetta jistabbilixxi.

Emenda ta' l-artikolu 107 tal-Kostituzzjoni.

2. Fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 107 tal-Kostituzzjoni, minflok il-kliem "100, 108, 109" għandhom jidħlu l-kliem "100, 109".

Sostituzzjoni ta' l-artikolu 108 tal-Kostituzzjoni.

3. Minflok l-artikolu 108 tal-Kostituzzjoni għandu jidħol dan li ġej:

"Awditur Ġenerali.

108. (1) Għandu jkun hemm Awditur Ġenerali li l-kariga tiegħu tkun kariga pubblika u li jkollu dawk il-funzjonijiet skond ma hemm provdut fid-dispożizzjonijiet li ġejjin ta' dan l-artikolu.

(2) L-Awditur Ġenerali jkun uffiċjal tal-Kamra tad-Deputati u jinħatar mill-President li jaġixxi skond riżoluzzjoni tal-Kamra tad-Deputati li tgħaddi bis-saħħa tal-voti ta' mhux anqas minn żewġ-terzi tal-membri kollha tal-Kamra:

Iżda meta persuna li ma tkunx membru tal-Kamra tad-Deputati tiġi eletta bħala *Speaker* tal-Kamra tad-Deputati, dik il-persuna ma għandhiex titqies li tkun membru tal-Kamra għall-għan li tiġi stabbilita l-maġġoranza meħtieġa b'dan is-subartikolu.

(3) (a) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (4) ta' dan l-artikolu l-Awditur Ġenerali għandu jibqa' fil-kariga għal perijodu ta' ħames snin mid-data tal-ħatra tiegħu u jkun eliġibbli li jerġa' jinħatar għal perijodu wieħed ieħor ta' ħames snin.

(b) Meta l-Awditur Ġenerali jkun inħatar minn fost uffiċjali pubbliċi u meta tintemm il-ħatra jkun ta' età iżgħar mill-età ta' irtirar fis-servizz pubbliku, il-persuna li tkun ġiet hekk maħtura għandha terġa' lura fis-servizz pubbliku u tkompli tgawdi l-istess salarju u *allowances* imsemmija fis-subartikolu (6).

(ċ) L-Awditur Ġenerali ma jkunx jista', filwaqt li huwa jkun qed jokkupa dik il-kariga, ikollu xi kariga bi qligħ oħra, jew mod ieħor mal-Gvern ta' Malta jew ma' xi intrapriża kummerċjali jew professjonali, tkun xi tkun.

(4) (a) L-Awditur Ġenerali jista' f'kull żmien jitneħħa jew jiġi sospiż mill-kariga tiegħu mill-President, meta jsirlu indirizz mill-Kamra tad-Deputati li jsir bis-saħħa tal-voti ta' mhux anqas minn żewġ-terzi tal-membri kollha tal-Kamra, li fih jintalab biex ineħħih mill-kariga minħabba f'inkapaċità ppruvata li jwettaq il-funzjonijiet tal-kariga tiegħu (sew jekk din tkun minħabba nuqqas ta' saħħa fiżika jew mentali jew minħabba xi raġuni oħra) jew minħabba f'imġieba ħażina ppruvata, u d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (a) tal-proviso li hemm mas-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu għandhom japplikaw ukoll għall-għan li tiġi stabbilita l-maġġoranza meħtieġa b'dan is-subartikolu.

(b) F'kull żmien meta ma jkunx hemm sessjoni tal-Parlament, l-Awditur Ġenerali jkun jista' jiġi sospiż mill-kariga tiegħu mill-President, li jaġixxi skond il-ġudizzju deliberat tiegħu stess, dwar l-inkapaċità li jwettaq id-dmirijiet tal-kariga tiegħu jew imġieba ħażina li dwarha tingħieb prova li tissodisfa lill-President; iżda kull sospensjoni bħal dik ma għandhiex tkompli sseħħ għal aktar minn xahrejn wara li tibda s-sessjoni tal-Parlament li jkun imiss minnufih wara.

(5) Il-kontijiet:

(a) tad-dipartimenti u uffiċċji tal-Gvern ta' Malta, magħdud l-Uffiċċju tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku, u l-uffiċċju ta' l-Iskrivan tal-Kamra tad-Deputati, u tal-qrati kollha Superjuri u Inferjuri f'Malta, u

(b) ta' dawk l-awtoritajiet pubbliċi l-oħra jew korpi oħra li jamministraw, ikollhom f'idejhom, jew jużaw fondi li jappartjenu direttament jew indirettament lill-Gvern ta' Malta kif jista' jiġi preskritt minn xi liġi jew bis-saħħa tagħha li f'dak iż-żmien tkun fis-seħħ f'Malta,

għandhom jiġu verifikati u jsir rapport dwarhom kull sena mill-Awditur Ġenerali lill-Kamra tad-Deputati u għal dak l-iskop l-Awditur Ġenerali jew kull persuna awtorizzata minnu għal hekk ikollu aċċess għall-kotba, notamenti, reżokonti u dokumenti oħra kollha li jirriferixxu għal dawk il-kontijiet.

(6) (a) L-Awditur Ġenerali għandu jingħata dak is-salarju u dawk l-*allowances* li jistgħu minn żmien għal żmien jiġu preskritti jew permessi għal Imħallef tal-Qrati Superjuri.

(b) Dak is-salarju u *allowances* jinħarġu mill-Fond Konsolidat u d-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (3) ta' l-artikolu 107 tal-Kostituzzjoni ikunu japplikaw għal dak is-salarju.

(7) L-Awditur Ġenerali ma jibdiex iwettaq id-dmirijiet tal-kariga tiegħu qabel ma jieħu u jiffirma quddiem il-President il-ġurament ta' lealtà u dak il-ġurament li jirrigwarda l-eżekuzzjoni sew tal-kariga tiegħu hekk kif jista' jiġi preskritt b'liġi li f'dak iż-żmien tkun isseħħ f'Malta.

(8) Il-Parlament jista' minn żmien għal żmien jipprovdi permezz ta' liġi dwar il-mod kif ir-rapporti li jsiru mill-Awditur Ġenerali għandhom jintgħamlu.

Deputat Awditur Ġenerali.

(9) (a) Għandu jkun hemm ukoll Deputat Awditur Ġenerali li l-kariga tiegħu tkun kariga pubblika u li jkollu dawk il-funzjonijiet li l-Awditur Ġenerali jista' minn żmien għal żmien lilu jiddelega u li, kull meta l-kariga ta' Awditur Ġenerali tkun temporanjament vakanti, u sakemm jiġi maħtur Awditur Ġenerali ġdid, u kull meta d-detentur tal-kariga jkun assenti minn Malta jew ikun bil-vaganza jew għal xi raġuni ma jkunx jista' jaqdi l-funzjonijiet tal-kariga tiegħu, iwettaq il-funzjonijiet ta' Awditur Ġenerali.

(b) Id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (2), tal-paragrafi (a) u (ċ) tas-subartikolu (3), tas-subartikolu (4), tal-paragrafu (b) tas-subartikolu (6) u tas-subartikolu (7) ta' dan l-artikolu għandhom ikunu japplikaw għad-Deputat Awditur Generali.

(ċ) Id-Deputat Awditur Ġenerali għandu jingħata dak is-salarju u dawk l-*allowances* li jistgħu minn żmien għal żmien jiġu preskritti għal jew jingħataw lil Maġistrat tal-Qrati Inferjuri.

(d) Meta d-Deputat Awditur Ġenerali jkun maħtur min fost uffiċjali pubbliċi u meta tintemm il-ħatra jkun ta' età iżgħar mill-età ta' irtirar fis-servizz pubbliku, il-persuna li tkun ġiet hekk maħtura għandha terġa' lura fis-servizz pubbliku u tkompli tgawdi l-istess salarju u *allowances* imsemmija f'dan is-subartikolu.

Uffiċċju Nazzjonali tal-Verifika.

(10) (a) Għandu jkun hemm Uffiċċju Nazzjonali tal-Verifika li jkun magħmul mill-Awditur Ġenerali, li jkun imexxi dak l-uffiċċju, id-Deputat Awditur Ġenerali u dawk il-funzjonarji l-oħra, li jinħatru mill-Awditur Ġenerali, hekk kif l-Awditur Ġenerali jista' jqis li jkun meħtieġ sabiex jassistuh fit-twettiq sew tal-kariga tiegħu, u d-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 110 tal-Kostituzzjoni ma għandhomx ikunu japplikaw għall-uffiċjali li jinħatru fl-Uffiċċju Nazzjonali tal-Verifika.

(b) Il-Parlament jista' minn żmien għal żmien jipprovdi permezz ta' liġi dwar il-mod kif jiġu allokati flejjes lill-Uffiċċju Nazzjonali tal-Verifika u dwar il-mod kif il-kontijiet ta' l-Uffiċċju Nazzjonali tal-Verifika jiġu verifikati u jsir rapport dwarhom.

(11) Ebda ħaġa f'dan l-artikolu ma għandha tiftiehem bħala li tipprekludi lill-Awditur Ġenerali jew lill-Uffiċċju Nazzjonali tal-Verifika milli jingħataw xi funzjonijiet jew setgħat oħra taħt jew skond xi liġi li tkun fis-seħħ.

(12) Fit-twettiq tal-funzjonijiet tagħhom taħt il-Kostituzzjoni, l-Awditur Ġenerali u d-Deputat Awditur Ġenerali ma jkunux suġġetti għall-awtorità jew kontroll ta' ebda persuna oħra.".

Emenda ta' l-artikolu 123 tal-Kostituzzjoni.

4. Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 123 tal-Kostituzzjoni minflok il-kliem "Meta xi persuna" għandhom jidħlu l-kliem "Salv kif mod ieħor provdut f'din il-Kostituzzjoni, meta xi persuna".

Emenda ta' l-artikolu 124 tal-Kostituzzjoni.

5. L-artikolu 124 tal-Kostituzzjoni għandu jiġi emendat kif ġej:

(a) fis-subartikolu (2) tiegħu, minnufih wara l-kliem "tal-Qrati Superjuri," għandhom jidħlu l-kliem "servizz fil-kariga ta' Awditur Ġenerali u Deputat Awditur Ġenerali,"; u

(b) fis-subartikolu (7) tiegħu, minflok il-kliem "100 jew 108" għandhom jidħlu l-kliem "100 jew 108 (1) jew (9)".

Mgħoddi mill-Kamra tad-Deputati fis-Seduta Nru. 96 tat-Tlieta, 15 ta' Lulju, 1997.

MYRIAM SPITERI DEBONO
Speaker

RICHARD J. CAUCHI
Skrivan tal-Kamra tad-Deputati.